

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 22/2000 vp

Hallituksen esitys laiksi sairausvakuutuslain 23 ja 30 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 26 päivänä syyskuuta 2000 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi sairausvakuutuslain 23 ja 30 §:n muuttamisesta (HE 131/2000 vp).

Tilapäinen puheenjohtaja

Valiokunta on valinnut tilapäiseksi puheenjohtajakseen ed. Marjaana Koskisen, koska valiokun-

nan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat olleet estyneitä osallistumaan asian käsittelyyn.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Anja Kairisalo, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos Raila Kangasperko, työministeriö
- toimeentuloturvapäällikkö Elise Kivimäki, Kansaneläkelaitos.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslain isyysrahaa koskevia säännöksiä siten, että isyysrahaa voitaisiin suorittaa perheen tarpeiden mukaan joustavasti milloin tahansa äitiys- ja vanhempainrahakaudella. Isyysrahakauden voisi pitää enintään neljänä erillisenä yhdenjaksoisena kautena, kauden pituuden ollessa 1—18 arkipäivää. Isyysrahaa suoritettaisiin edelleen yhteensä 18 arkipäivältä. Myös isyysrahan hakuaikaa joustavoitettaisiin siten, että isyysra-

haa voisi hakea kahden kuukauden kuluessa isyysrahaoikeuden päättymisestä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 2001 ja sitä sovelletaan isiin, joiden ensimmäinen kyseisestä isyysrahaan oikeuttavasta lapsesta johtuva isyysrahakausi alkaa lain voimassa ollessa.

Esitys liittyy valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2001.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valio-

kunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunta pitää hyvänä pyrkimyksiä, joilla isyysloman pitämistä edistetään ja joilla käytännössä helpotetaan isien mahdollisuuksia jäädä isyyslomalle. Hallituksen esitys tukee hyvin näitä pyrkimyksiä.

Valiokunta on hallituksen esityksen käsitteilyn yhteydessä kiinnittänyt huomiota adoptiolasten ottoisien isyyslomaoikeuksiin. Ottoisällä on oikeus yhteensä kuudelta arkipäivältä suoritettavaan isyysrahaan, kun biologiselle isälle voidaan suorittaa isyysrahaa yhteensä 18 arkipäivältä. Valiokunta katsoo, että adoptiolapsen ja ottoisän välisen yhteyden lujittamisen kannalta on perusteltua, että myös ottoisän isyysrahakautta pidennetään.

Valiokunta on kiinnittänyt huomiota myös monikkoperheiden isien isyyslomaoikeuksiin. Valiokunta pitää tarpeellisena, että jos perheeseen on syntynyt samalla kertaa useampi kuin yksi lapsi, perheen isällä on oikeus nykyistä pidempään isyysrahakauteen, jotta isä voisi osallistua lapsien hoitoon yhdessä äidin kanssa. Täl-

lainen järjestely vähentäisi osaltaan kunnallisen kotiaivun tarvetta. Valiokunta ehdottaa näistä asioista lausumaa. (*Valiokunnan lausumaehdotus*)

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan lausumaehdotus

Valiokunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta adoptiolapsen ottoisän samoin kuin monikkoperheen isän oikeutta isyysrahaan nykyisestä pidennetään.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Marjaana Koskinen /sd
jäs. Merikukka Forsius /vihr
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen-Raiskio /kok
Valto Koski /sd
Pehr Löw /r

Juha Rehula /kesk
Päivi Räsänen /skl
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Raija Vahasalo /kok
vjäs. Anne Huotari /vas
Erkki Kanerva /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.